

Kennissessie Wet- en regelgeving

4, 7, 11, 18, 21, 25 en 28 november 2019

Welkom

Peter Ligthart

- Bouwregelgeving
- Kwaliteitsmanagement
- Kwaliteitsborging

peter@ligthartadvies.nl

@peter_ligthart

nl.linkedin.com/in/peterligthart

Programma

- Verwijzing naar (N)EN-normen
- Publiek- versus Privaatrecht
- Update regelgeving
  - (Regeling) Bouwbesluit 2012
- Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
  - Consumentendossier NPR 8092
- Toegankelijkheid
- Brandveiligheid
- Zorgplicht
- PAUZE
- Vraagstukken

VERWIJZING NAAR (N)EN-NORMEN

Verwijzing naar (N)EN-normen

- Naar aanleiding van reactie op eerdere kennissessies
- Verwijzing naar NEN 2575:2000
- [Regeling Bouwbesluit 2012 artikel 5.9b lid 2](#)
- https://rijksoverheid.bouwbesluit.com/Inhoud/docs/wet/bb2012_reg/hoofdstuk-5/paragraaf-5.2/artikel-5.9b
- NEN 2575:2012?
- Ja, maar artikel 5.9b betreft bestaande bouw
- Dus hier NEN 2575:2000

Verwijzing naar (N)EN-normen

NEN 2575-1:2012	Brandveiligheid van gebouwen – Ontruimingsalarminstallaties – Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen – Deel 1: Algemeen
NEN 2575-2:2012	Brandveiligheid van gebouwen – Ontruimingsalarminstallaties - Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen - Deel 2: Luidalarm -Ontruimingsalarminstallatie type A, inclusief wijzigingsblad A1:2018
NEN 2575-3:2012	Brandveiligheid van gebouwen - Ontruimingsalarminstallaties - Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen - Deel 3: Luidalarm - Ontruimingsalarminstallatie van type B inclusief wijzigingsblad A2:2018
NEN 2575-4:2013	Brandveiligheid van gebouwen – Ontruimingsalarminstallaties – Systeem- en kwaliteitseisen en projectierichtlijnen – Deel 4: Stilalarminstallatie, draadloos
NEN 2575-5:2012	Brandveiligheid van gebouwen – Ontruimingsalarminstallaties – Systeem- en kwaliteitseisen en projectierichtlijnen – Deel 5: Stilalarminstallatie met attentiepanelen
NEN 2575 2000	Brandveiligheid van gebouwen – Ontruimingsinstallaties – Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen (bestaande bouw)

Verwijzing naar (N)EN-normen

Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 18 december 2018, nr. 2018-0000963331, houdende wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012 met betrekking tot het aanwijzen van een nieuwe versie van een aantal normen

ARTIKEL I

De Regeling Bouwbesluit 2012 wordt als volgt gewijzigd:

A

Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

6. De verwijzing naar NEN 2575-2:2012 komt te luiden:

NEN 2575-2:2012 Brandveiligheid van gebouwen - Ontruimingsalarminstallaties - Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen - Deel 2: Luidalarm - Ontruimingsalarminstallatie type A, **inclusief wijzigingsblad A1:2018**.

PUBLIEK- vs. PRIVAATRECHT

Privaatrecht

Civiel of burgerlijk recht (privaatrecht)

Regelt recht tussen **natuurlijke en/of rechtspersonen**

Dus: burgers onderling, bedrijven onderling, tussen burgers en bedrijven

Alles mag, tenzij bij wet verboden

Belangrijk: **zelf in actie komen** indien je recht is geschonden

Voornameelijk geregeld in het **Burgerlijk Wetboek** (BW)

Voorbeelden:

Personen- en familierecht, aansprakelijkheidsrecht, consumentenrecht, huurrecht, arbeidsrecht, vennootschapsrecht, vermogensrecht, handelsrecht

Publiekrecht

Publiekrecht

Regelt recht tussen **burgers of bedrijven en overheid**

Rijk, provincie, gemeente, overheidsdiensten (Belastingdienst, AFM, UWV)

Niets mag, tenzij uitdrukkelijk wettelijk geregeld

Onderdelen

Bestuursrecht, staatsrecht, strafrecht en belastingrecht

(REGELING) BOUWBESLUIT 2012

Bouwbesluit 2012

BENG-eisen

- Artikel 5.1, eerste lid, komt te luiden: 1. Een te bouwen bouwwerk is bijna energieneutraal.
- Een gebruiksfunctie heeft, bepaald volgens **NTA 8800**, de in tabel 5.1 aangegeven maximum waarden voor energiebehoefte en primair fossiel energiegebruik en minimum waarde voor het aandeel hernieuwbare energie.
- Rc-waarden dak-gevel-bg-vloer > 6,3 – 4,7 – 3,7 m².K/W
- 1-7-2020

Bouwbesluit 2012

- Artikel 2.69a Elektrische leidingen en pijpisolatie
  - Brand- en rookklasse
- Artikel 3.8/3.9: warmwatertoestel > installatie voor warmte- of koude-opwekking
- Artikel 3.8: Geluidseis aan buitenunits
- Artikel 8.2: Landelijke richtlijn Bouw- en sloopveiligheid
- Artikel 8.7: eisen aanbrengen PUR-schuim in kruipruimte (na-isolatie)

Regeling Bouwbesluit 2012

Voorgestelde wijzigingen (consultatie tot 6-11-2019)

- Artikel 3a.1 Keuring verwarmingssysteem
  - SCIOS-keuring >70kW nominaal vermogen
- Artikel 3a.2 Keuring airconditioningsysteem
  - EPBD-keuringen, diploma-eisen, inspectiemethode
- Bijlage III
  - Rekenmethodiek systeemrendementen gewijzigd

BEKISTINGSPLAATVLOEREN

Bekistingsplaatvloeren

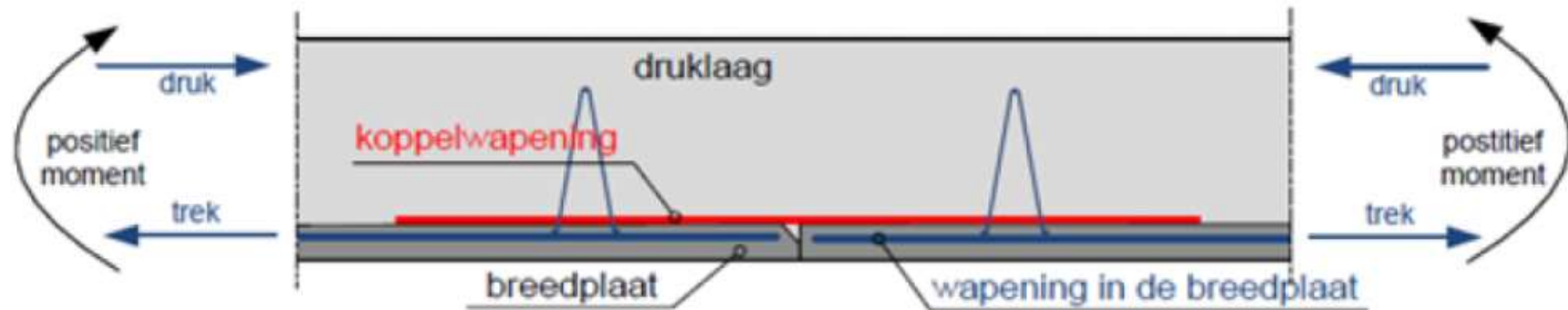

Bekistingsplaatvloeren

- Onderzoeksplicht voor gebouweigenaren Regeling Bouwbesluit 2012 aangekondigd (begin 2020)
- Hoogste gevolgklasse volgens NEN 8700 (CC3, bestaande bouw)
  - Gebouwen hoger dan 70 m
  - Gebouwen voor minder zelfredzame personen
- Voor 1-1-2021
- Overige gevolgklassen: state-of-the-art > zorgplicht!

Bekistingsplaatvloeren

Figuur 2 Kritisch vloerdetail over de aansluiting ter plaatse van de langsnaden van een breedplaatvloer met de effecten van een positie buigend moment

Stappenplan 2019

- Rekenregels opgesteld door Bureau Hageman en TNO
- [Stappenplan 2019](#)
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving/documenten/publicaties/2019/05/22/stappenplan-beoordeling-bestaande-gebouwen-met-breedplaatvloeren>
- www.platformbreedplaatvloeren.nl
- <https://www.platformbreedplaatvloeren.nl/>
- Proeftuin versterkingsmethoden Lelystad (oktober 2019)

WET KWALITEITSBORGING VOOR HET BOUWEN

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Hoofdpijnen

1. Andere verdeling van aansprakelijkheid (BW)
2. Consumentendossier (BW)
3. Stelselwijziging bouwtoezicht (Bouwbesluit 2012)

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Andere verdeling aansprakelijkheid

- Bouwer/opdrachtnemer aansprakelijk, tenzij .....
- Opschortingsrecht aangescherpt
- Aannemer informatieplicht financiële zekerheid/waarborg/verzekering

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Stelselherziening

- Bevoegd gezag:
  - Geen preventieve toets op bouwplan
  - Geen toezicht tijdens bouw
- Privaat toezicht op voldoen aan bouwvoorschriften
- Verklaring 'van geen bezwaar'

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Omgevingsvergunning:

- Welstand indien van toepassing
- Bestemmingsplan
- Omgevingsveiligheid
- Inzet toegelaten instrument/erkende kwaliteitsborger

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Bevoegd gezag

- Omgevingsvergunning
- Vergunningsvoorwaarden
- Omgevingsveiligheid
- Illegale bouw (zonder vergunning)
- Bestaande bouw

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Artikel 757a

In geval van aanneming van een bouwwerk legt **de aannemer** bij de kennisgeving dat het werk klaar is om te worden opgeleverd, ..., **een dossier aan de opdrachtgever** over .... Het dossier bevat gegevens en bescheiden die **volledig inzicht** geven **in de nakoming van de overeenkomst** door de aannemer ...en bevat in ieder geval:

- a. **tekeningen en berekeningen** betreffende het tot stand gebrachte **bouwwerk en de bijbehorende installaties**, en een **beschrijving van de toegepaste materialen en installaties**, alsmede de gebruiksfuncties van het bouwwerk;
- b. gegevens en bescheiden die nodig zijn voor **gebruik en onderhoud** van het bouwwerk.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Toelichting bij het amendement De Vries

Dit amendement regelt dat de aannemer voorafgaand aan de oplevering aan de opdrachtgever een **overdrachtdossier** ter beschikking stelt; Het dossier kent twee delen:

- a. Een consumentendeel met private afspraken waarin de aannemer verklaart en aantoont dat hij het bouwwerk volgens regels van **goed en deugdelijk werk** heeft gemaakt en dat hij de in de aannemingsovereenkomst vastgelegde **afspraken** is **nagekomen**. Daarbij voegt de aannemer de **garantiebepalingen** en de **aanwijzingen voor gebruik en onderhoud**;
- b. Een opleveringsdeel waarin de aannemer verklaart en aantoont dat hij aan de **wettelijke regels en prestatie-eisen** heeft voldaan (het deel met publieke verplichtingen)

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

- Ontwikkeling NPR consumentendossier:
  - a. tekeningen en berekeningen betreffende het tot stand gebrachte bouwwerk en de bijbehorende installaties, en een beschrijving van de **toegepaste materialen en installaties**, alsmede de gebruiksfuncties van het bouwwerk;
  - b. gegevens en bescheiden die nodig zijn voor **gebruik en onderhoud van het bouwwerk**.

Nu publicatie ter kritiek: [NPR 8092:2019 Ontw.](https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NPR-80922019-Ontw.-nl.htm) tot 1 januari 2020

<https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NPR-80922019-Ontw.-nl.htm>

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

- Let op: toepassen van NPR 8092 is niet wettelijk verplicht, tenzij overeengekomen (privaatrecht, niet bindend)
- Filmpje vanuit perspectief consument
- <https://vimeo.com/363302496>
- Filmpje vanuit perspectief aannemer
- <https://vimeo.com/363302443>

TOEGANKELIJKHEID

Toegankelijkheid

Bouwbesluit 2012

Artikel 4.24 Aanwezigheid toegankelijkheidssector

- Hogere woongebouwen (>12,5 m)
- Grote woongebouwen (>3.500 m²)
- Onderwijsfunctie 100%
- Winkelfunctie >400m² 60%
- Horeca >150m² 80%

Toegankelijkheid

Bouwbesluit 2012

- **Artikel 4.25 Integraal toegankelijke toilet- en badruimte**
  - Verplicht bij gebruiksfunctie met toegankelijkheidssector

Toegankelijkheid

Bouwbesluit 2012

Artikel 4.26 Bereikbaarheid toegankelijkheidssector

- Een ruimte ....., is **rechtstreeks bereikbaar** vanaf het aansluitende terrein of langs een verkeersroute die uitsluitend door een toegankelijkheidssector voert.
- Ten minste **een toegang** van een toegankelijkheidssector die rechtstreeks bereikbaar is vanaf het aansluitend terrein is de hoofdtoegang van het gebouw (d.w.z. bijeenkomstfunctie, gezondheidszorgfunctie en winkelfunctie)

Toegankelijkheid

- Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap in 2006 door VN aangenomen
- In 2016 door Nederland geratificeerd
- **Art 4** Universeel ontwerpen ('Design for all') bevorderen
- **Art 9** Passende maatregelen om volledige toegankelijkheid te bewerkstelligen: obstakels identificeren en elimineren
- Bij herzien van wetgeving met betrekking tot toegankelijkheid: discriminatie voorkomen en obstakels wegnemen (bestaande bouw)

Toegankelijkheid

Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ)

- de verplichting om naar gelang de behoefte doeltreffende aanpassingen te verrichten, tenzij deze voor hem een onevenredige belasting vormen (artikel 2).

Artikel 2a toegevoegd (1-1-2017)

- ten minste **geleidelijk** zorg voor de algemene toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte, **tenzij** dat voor hem een **onevenredige belasting** vormt.

Toegankelijkheid

Echter: **Bouwbesluit 2012 heeft voorrang** (lex specialis)

Besluit toegankelijkheid:

- Actieplan Toegankelijkheid voor de bouw (2018)

Toegankelijkheid

- **Integrale Toegankelijkheid standaard 2018 (ITs)**
  - Sluit aan op NEN-ISO 21542 Bruikbaarheid en toegankelijkheid van de gebouwde omgeving
- Nederlands Keurmerk Toegankelijkheid (NLKT)
  - www.keurmerktoegankelijkheid.nl
- ITs-keurmerk (Iederin/PBT consult)
  - <https://iederin.nl/themas/toegankelijkheid/gebouwen-en-omgeving/>

BRANDVEILIGHEID

Beoordeling brandwerendheid

- Beoordeling brandwerendheid lastig in bestaande bouwwerken
- SBR-publicatie Brandwerende details uit 2009 (SBR-599)
- SBR-publicaties overgenomen door ISSO
- Beschikbaar via ISSO Kennisbank (2 dagen toegang met code: SERTUM-KL-BRAND-2019)

Voorwoord

1 Inleiding

- ▶ 1.1 Brandwerendheid in relatie tot brandoverslag en rookwerendheid
- ▶ 1.2 Indeling in gebruiksfuncties
- ▶ 1.3 Gevolgde werkwijze

2 Woongebouwen

3 Utiliteitsgebouwen

3.1 Aandachtspunten

- ▶ 3.1.1 Samenhang met andere brandveiligheidsaspecten
- ▶ 3.1.2 Beoordelingsmethodiek aansluiting vloer op gevel
- ▶ 3.1.3 Behandelde details

3.2 Steenachtige gevels

3.3 Vliesgevels

3.4 Compartimenteringswanden

3.4.1 Wanden van gipskartonplaat

3.4.2 Wanden van gipsvezelplaat

4 Industriebouwen

- ▶ 4.1 Achtergronden van branduitbreiding
- ▶ 4.2 Gewone brandwanden (wdbdo 30 of 60 minuten)
- ▶ 4.3 Zware brandwanden (hoge wdbdo-eisen)

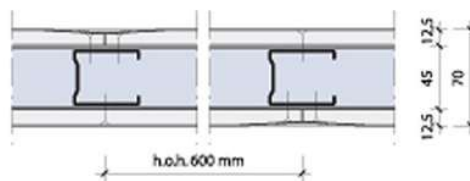
Bijlage 1 Literatuur

ISSO: hét kenniscentrum voor de bouw

3.4.1 Wanden van gipskartonplaat

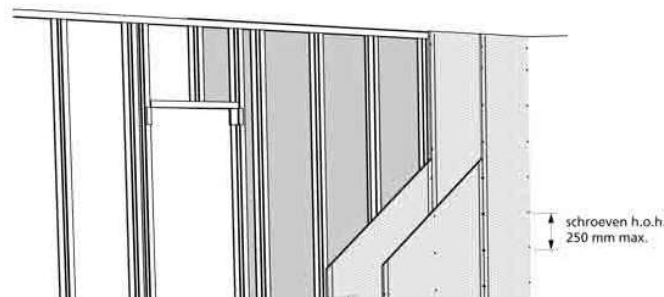
Een brandscheidende wand kan worden uitgevoerd als een metal-stud wand met gipskartonplaten. Voor diverse metal-stud wandconstructies zijn testrapporten en attesten beschikbaar die ook de exacte verwerkingsvoorwaarden aangeven.

Als voorbeeld wordt hier ingegaan op een metal-stud wand met een dubbele gipskartonplaat, zie figuur 3.13 en 3.14. Zonder isolatie heeft deze wand tenminste een brandwerendheid van 60 minuten. (Met een isolatie van steenwol met een dichtheid van minimaal 35 kg/m³ is deze wand 90 minuten brandwerend.) Het uitgangspunt is een 'nette' opbouw met naden tussen de platen van maximaal 1 mm breedte. Voor de aansluiting op een steenachtige wand en een plafond gelden figuur 3.15 en 3.16.

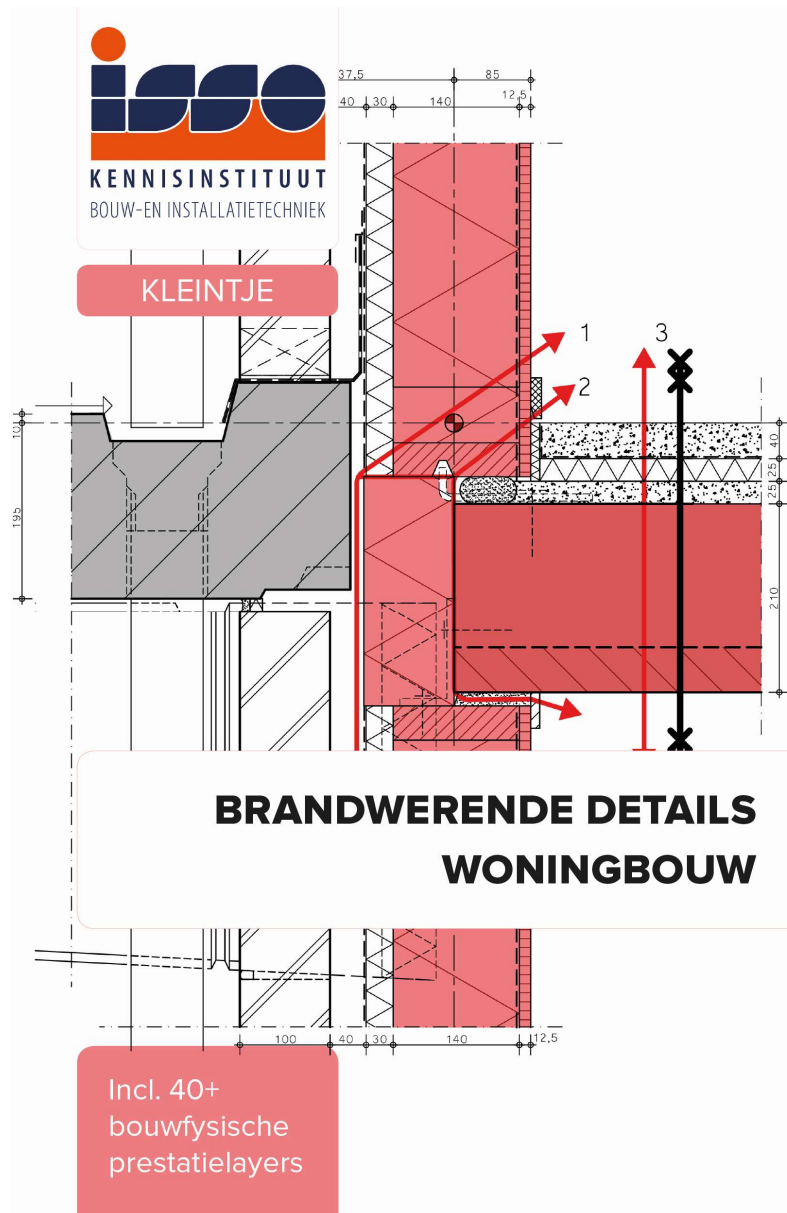

Figuur 3.13

Dubbele gipskartonplaat (2x12,5 mm) op een metal-stud frame; de stijlfstand bedraagt maximaal 0,6 m h.o.h.; de gipskartonplaten verspringen ten opzichte van elkaar.

Kleintje Brandveiligheid

- Twee dagen toegang met code:
- SERTUM-KL-BRAND-2019
- Aanvragen via bestellingen@isso.nl

Beoordeling brandveiligheid

CHECKLIST

ZELFSTANDIG WONEN & BRANDVEILIGHEID

Aedes-Actiz • Kenniscentrum Wonen-Zorg

vereniging van
woningcorporaties

actiz
organisatie van zorgondernemers

BRANDWEER
Nederland

Versie 1.0
januari 2018

AEDES-APP BRANDVEILIGHEID VOOR WONINGCORPORATIES

vereniging van
woningcorporaties
aedes

Oudere huurders willen net als iedereen op een veilige manier zelfstandig blijven wonen. Ook als ze minder mobiel worden. Dat vraagt extra aandacht voor brandveiligheid en vluchtwegen in woongebouwen waar steeds meer ouderen wonen. Met de gratis Aedes-app Brandveiligheid uit de Vernieuwingsagenda kunnen gebouwbeheerders van corporaties die veiligheid voortaan snel in kaart brengen. Kijk op: www.aedes.nl/brandveiligheid.

Zijn de vluchtdouren gemakkelijk en zonder sleutel te openen?

Zijn de vluchtwegen vrij van obstakels?

Zijn de woningen en gangen voorzien van rookmelders?

Uitgebreide inventarisatie met tablet

Snelle check met mobiel

Zorgen voor brandveiligheid is belangrijk, maar niet eenvoudig. Hoe voorkom ik risicovolle situaties?

Wanneer is een gebouw brandveilig? Waar moet ik op letten? Wat zijn mogelijke gevaren? En wat kan ik dan doen?

De app maakt mijn werk makkelijker en ik kan eenvoudig mijn collega's informeren over de brandveiligheid van een gebouw. PERFECTE PREVENTIE!

VOORDELEN VAN DE APP

- ✓ Snel inzicht in de brandveiligheid van een gebouw
- ✓ Altijd actuele informatie
- ✓ Tips voor een brandveilig gebouw
- ✓ Grip op de risico's

VRAAG DE APP AAN VIA:
www.aedes.nl/brandveiligheid

ZORGPLICHT

Zorgplicht: “een ieder” aansprakelijk

Artikel 1a Woningwet

1. De **eigenaar** van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde **bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen** draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.
2. **Een ieder** die een bouwwerk **bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt**, dan wel een open erf of terrein gebruikt of laat gebruiken, draagt er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor dat als gevolg van dat bouwen, gebruik of slopen geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Redenen voor de zorgplicht

Behandeling zorgplicht Tweede Kamer Woningwet

- “De zorgplicht maakt expliciet dat op deze personen een specifieke verantwoordelijkheid rust om er voor te zorgen, voor zover dat in hun vermogen ligt, dat er **geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid** ontstaat dan wel voortduurt.”
- “Ten slotte legt de zorgplicht bij personen de verantwoordelijkheid **handelend op te treden**, ook als er geen wettelijke bepaling is die dat voorschrijft. Immers, een werk kan voldoen aan de voorschriften, maar als er niettemin gevaar dreigt, zal de eigenaar handelend moeten optreden.”

Vergelijkbare regels in privaatrecht

Burgerlijk Wetboek

- Artikel 6:174
  - “De **bezitter van een opstal** die niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen, en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert, **is**, wanneer dit gevaar zich verwezenlijkt, **aansprakelijk**, tenzij aansprakelijkheid op grond van de vorige afdeling zou hebben ontbroken indien hij dit gevaar op het tijdstip van het ontstaan ervan zou hebben gekend”

Ook al weet je het niet, je bent als eigenaar aansprakelijk!

Gevolgen van zorgplicht

Burgers en bedrijfsleven

- Verplichting tot handelen of nalaten in verband met de doelstellingen van bepaalde regelgeving

Werkgever

- Zorgen dat zijn werknemers het werk op een veilige wijze kunnen verrichten

Overheid

- Aantonen dat niet aan de regels wordt voldaan

Omgaan met zorgplicht

Wettelijke keuringen

- Woningwet/Bouwbesluit
- Wet milieubeheer/Activiteitenbesluit
- Arbowet/Arbobesluit
- Specifieke wetgeving
  - PED (druksystemen)
  - Transportmiddelen (Warenwet)
- Europese verordeningen

Omgaan met zorgplicht

Vrijwillige keuring/inspectie/onderhoud

- Onderhoud BMI's
- Gezondheidsscan
- Brandscan
- BOEI

PAUZE

Vraagstukken

